

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษารั้ครั้งนี้ ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำของปลัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล ซึ่งผู้ศึกษา ได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้ครั้งนี้ คือ พนักงานเทศบาลสามัญ พนักงานจ้างตามภารกิจ และ พนักงานจ้างทั่วไป ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบล 8 เทศบาลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 342 คน จาก 8 เทศบาล (สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย. 2553 : 25)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้ครั้งนี้ คือพนักงานเทศบาลสามัญ พนักงานจ้างตามภารกิจ พนักงานจ้างทั่วไป ที่ปฏิบัติงานในเทศบาลตำบล 8 เทศบาล ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย จำนวน 185 คน ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของยามานะ และ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย ดังนี้

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้น

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{342}{1 + 342(0.05)^2} \\ &= 184.36 \end{aligned}$$

จากการคำนวณจากสูตร จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 184.36
ในการศึกษารั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดให้เป็นจำนวนเต็มเท่ากับ 185 คน และทำการสุ่มแบบ
แบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ดังนี้

1 แบ่งชั้นประชากร โดยกำหนดให้เทศบาลแต่ละแห่งเป็น 1 ชั้นภูมิ จากนั้น
คำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} &= \frac{\text{จำนวนพนักงานเทศบาลนั้นๆ} \times \text{ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนพนักงานเทศบาลทั้งหมด}} \\ \text{ในแต่ละเทศบาล} & \end{aligned}$$

$$\text{ยกตัวอย่างจากสูตร จำนวนกลุ่มตัวอย่างเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย} = \frac{47 \times 185}{342} = 25.42 = 25$$

342

ดังรายละเอียดตาม ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อ เทศบาล	จำนวน พนักงานเทศบาล (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. เทศบาลตำบลหนองสองห้อง	61	33
2. เทศบาลตำบลเวียงคุก	45	24
3. เทศบาลตำบลโพธิ์ชัย	47	25
4. เทศบาลตำบลวัดธาตุ	42	23
5. เทศบาลตำบลหาคำ	44	24
6. เทศบาลตำบลประโคน	37	20
7. เทศบาลตำบลบ้านเดื่อ	41	22
8. เทศบาลตำบลกวนวัน	25	14
รวม	342	185

2. ผู้ศึกษาใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย โดยเขียนชื่อที่อยู่ของพนักงานเทศบาล จำนวน 342 คน โดยแยกเป็นรายเทศบาลแล้วนำไปในกล่อง จำนวน 8 กล่อง แล้วหยิบขึ้นมาที่ละใบ ได้ใบใดแล้วให้ทำการบันทึกชื่อที่อยู่ของพนักงานเทศบาลนั้นไว้ แล้วนำสลากกลับลงไป ในกล่องเพื่อให้ทุกรายชื่อของพนักงานเทศบาลมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากหยิบได้ใบเดิมขึ้นมาอีกก็ใส่กลับเข้าไปใหม่ ทำเช่นนี้จนได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบจำนวน 185 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาจัดทำขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปที่เป็นข้อมูลจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของปลัดเทศบาลตำบลอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล โดยผู้ศึกษาได้แบ่งระดับภาวะผู้นำของปลัดเทศบาลตำบลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามข้อเสนอแนะความต้องการเกี่ยวกับภาวะผู้นำของปลัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างเครื่องมือเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา

2.2 กำหนดขอบเขตของคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวความคิดวัตถุประสงค์และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับภาวะผู้นำของปลัดเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ตามความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและแบบปลายเปิด ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้ประยุกต์มาจากแบบสอบถามของ ชนกร ลุนพรม (2545 : 60)

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะ ปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือในการศึกษา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและความเที่ยงตรงเรื่องเนื้อหา(Content validity) ความถูกต้อง รูปแบบแบบสอบถาม และใช้ภาษา เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence หรือ IOC) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถามแต่ละข้อ ดังนี้

ไม่สอดคล้อง = -1

ไม่แน่ใจ = 0

สอดคล้อง = +1

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 นายไพบุลย์ ปัดถาทุม วุฒิการศึกษา ร.ป.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่งนักบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล 7 (ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล) องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง เป็นผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

3.1.2 นางสาวมยุรี สุวรรณรอด กศ.ม. (ภาษาไทย) ตำแหน่ง ครู คศ. 3 โรงเรียน บ้านบัว อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.1.3 นายตุ้ จงรักษ์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (การวัดผลและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล

3.2 นำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษางานศึกษาและพิจารณาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยวิธีการหาค่า IOC (Index of Item – objective congruence) และข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1

3.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับพนักงานเทศบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำมาหาอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่า Item – Total Correlation และ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 100) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .93

3.4. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากวิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้พนักงานของเทศบาลตอบแบบสอบถาม

2. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามจนครบทั้ง 185 ฉบับ ด้วยตัวเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert scale) 5 ระดับ คือ ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และควรปรับปรุงอย่างยิ่ง โดยให้คะแนนดังนี้ (ประยุกต์จากบุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ระดับภาวะผู้นำดีเยี่ยม	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับภาวะผู้นำดี	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับภาวะผู้นำพอใช้	กำหนดให้	3 คะแนน

ระดับภาวะผู้นำควรปรับปรุง	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับภาวะผู้นำควรปรับปรุงอย่างยิ่ง	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว กำหนดเกณฑ์การให้ความหมาย ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง	ระดับภาวะผู้นำดีเยี่ยม
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง	ระดับภาวะผู้นำดี
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	ระดับภาวะผู้นำพอใช้
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง	ระดับภาวะผู้นำควรปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	ระดับภาวะผู้นำควรปรับปรุงอย่างยิ่ง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับความคิดเห็นใช้ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. สถิติทดสอบสมมติฐานใช้ t -test (Independent Sample) และ F -test (One – Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญในการทดสอบที่ระดับ .05 กรณีพบความแตกต่าง ผู้ศึกษาได้เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheffe)
4. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อเสนอนะ ใช้การแจกแจงความถี่ และการพรรณนาความ ตามเนื้อหา